

Nro. 8.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL.

*Költ Bétsben Januariusnak 26-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Helvétzia.

Mennél lehetősebbé lészzen, a' Frantzia és Helvétziai Respublikák közt támadandó háború, annál jobban öregbedik a' Helvétusoknak régi vitézi spiritusa, patriotismusa, és vagy a' szabad életre, vagy a' meg halásra való magok el szánása. — A' Bernai polgárság, 83 polgárokból álló Commissiót küldvén az oda való Előjárókhoz, akként nyilatkoztatta ki magát, hogy kész lészzen hazája szabadságáért javait és életét fel áldozni. A' Schvitzi Canton, a' Helvétziai első vitézeknek hazája, egyenlő szívvvel és akarattal az végzettel egy közönséges gyűllésében, hogy utolsó tsép

veréig fogja eddig való szabadságát, vallását és Constitutióját védelmezni. Sok polgárok ekként kiáltozták azon gyűlésben. Nem engedjük, *úgymond*, magunkat ki pusztíttatni, jól tudjuk, mint volt más tartományoknak a' dolgok 's. a' t.

A' *Helvétziai* történet dolgoknak, és Alkotmányoknak igen tudós írója *Müller*, egy nyomtatott irást intézett a' maga hazafiaihoz, mellyben tsendességre, és a' régi *Helvétziai Szövetségnek* magok közt való meg újítására kéri őket, úgy mindazáltal, hogy abban el ne mellözzék a' föld népnek hasznát és bódogságát, és hogy szabadosan, egyenes szível, és minden részre való hajlás nélkül foglalatoskodjanak ezen munkában. El kell, *úgymond ő*, tinéktek arról felejtkezni, hogy a' *Cantonok* közt határok, és a' városok 's faluk közt köfalak légyenek 's. a' t.

A' *Mühlhauseni* Nagy Tanács azon 40 deputatusokkal együtt, a' kik a' polgárság nevében a' *Januarius 3-dik* napján tartatott gyűlésben megjelentek, a' voksoknak többsége mellett azt végzették, hogy magokat öszve kaptsólyák a' *Frantzia* Respublikával. El is küldöttek két Tanácsbeli férfiat *Párisba* ezen végzéseknak a' *Directorium* eleibe való terjesztesére, a' melly történet nagyon tettvén a' végre hajtó Tanácsnak, *Metzger* Kolmári polgárt küldötte a' nevezett város-hoz *Commissióba*, olly végből, hogy az ezen öszve szerkeztetésre szükséges dolgokat vinné tökéletességre.

A' *Genevai* Respublika is, mellynek határai három oldalon vagynak körülvéttve a' *Frantzia* Respublika által, hasonló kívánságot nyilatkoztattott ki a' maga egyesülése eránt, mellyet annyival szükségesebbnek lenni lát, mivel másként minden manufacturái és kereskedése semmivé tétetnek.

Frantzia Respublika.

Néhány hólnaptól fogva minden eszközt ki keres a' *Frantzia* *Directorium*, a' *Frantzia* Nem-

zetnek Nagy Britannia ellen való felbuzditására. A' Januarius 8 ik napján költ officialis újság levélben, az úgy nevezett *Redacteurben* illyetén hirdetnényt tétetett közönségesse: Nem olvastatoké, nem hallottatoké, mivel kérkedett *Pitt* Minister az Angliai Parlamentum gyűlésében, hogy tudniilik olly nagy külömbség vagy on az Angliai és Frantzia kereskedes közt mint 18 és 1 közt; hogy Frantzia Országboi 4 millió livert, Nagy Britanniából pedig 7 millió livert erő portéka vitetődik ki elztendonként.

A' Frantzia Respublika kikötő helyeiben épített szál hajóknak nem 700 réf, hanem 700 öl lézen a' hosszóságok, és 350 öl a' szelességek, a' mellységek pedig hat szál fa vastagságú. Valamint másféle hajóknak, úgy ezeknek is, mind kormányok, mind vitorlaik léznek, ezeken kívül olly nagy kerekei, mellyeket rész szerént a' tenger vize hajthat, rész szerént pedig lovak fogják húzni. Hogyha réajok támad az Angliai flotta, tehát a' szál hajókon lévő katonaság, az azokon lévő bastyák és batteriák melle vonnya magát, s onnan lövöldözi az ellenség hajóit; hogyha ezek közelebb mehetnek hozzájuk, tehát bombikkal, haubitzákkal, tüzes ágyú golyóbisokkal, s több efféle egető eszközökkel fognak réajok lövöldözni. Ha ezen szál hajók az Angliai partokhoz közel mehetnek, akkor olztan az artillériának szüntelen való tüzelese alatt, és a' nemzeti dallnak éneklése közt ki fognak oda szállni, és véget vetni Nagy-Britannia mostani alkotmányának. — Ezen szál hajókon kívül, mind a' Frantzia, mind a' Bataviai Respublikakban minden szállító hajók requisitió alá vettettek, az Angliába való ki szállas miatt.

A' policiára ügyelő Minister minden departementumokban, az az, olztályokban meg tiltatta a' templomokba való menetelre adattatni szokott harangozást, ne hogy ez által is a' revolutió előtt való időre emlékeztessék a' nép.

Bonaparte fő vezér még most is *Párisban* van, és szüntelen azon planumnak vizsgálásán, és lehető eszközésében dolgozik a' tengeri dolgokra ügyelő Ministerrel, és a' leg tudosabb tájékoseregbeli tisztekkel együtt, a' melly az Angliai expedícióra készítettett. — A' Thionvillei *Merin*, a' ki *Moguntziának*, a' Prussia Király által 1793-ik esztendőben lett ostromoltatása alatt azon erőségben Commissariusi hivatalt viselt, és hufár köntösbe öltöztvén maga is vezérlette a' Frantzia seregeket, onnan lett ki üzettetésekor meg esküt, hogy addig le nem beretváltattya a' bajúszá, míg a' Frantziáké nem lesz *Moguntzia*. Most már bé tellyesedvén az ő kívánsága, ő is le vetette a' bajúszát.

Nagy Britannia.

Egy Angliai *matroz*, avagy hajós legény *Londonba* menvén a' *Bresti* Frantzia kikötő helyből, azt beszélette az Admirálitás előtt, hogy ottan igen sok ember foglalatoskodik az Angliai expedícióra rendelt hajóknak ki készítésében; hogy 16 *linea* hajók, és 400 ágyús hajók vannak már készen; és hogy azon igen nagy száal hajóknak tsinalásához is hozzá fogták a' Frantzia átsok; a' mellyekkel *Monge* polgár javaslásából szerentsét akarnak a' Frantziák Anglia ellen próbálni.

Dundás Minister nem régiben emlékezetet tévén a' Parlamentum gyűllésében a' Frantziáknak ezen igyekezetéről, így szóllott: „*Párisban*, úgy mond, még a' teátromokon is az Angliába való ki szállást jádzodják a' komediánsok. Sokkal könnyebb azt olly helyen jádzani, mint végbe vinni. Engemet tellyes reménység táplál a' felől, hogy az ő komediájók tragikomediára fog által változni. — Épen olly ki menetele lesz ezen ő expedíciójoknak, mint vólt a' II. *Filep* Spanyol Király *Ersébet* Királyné ellen vitt győzhetetlen flottájának. Ő is, t. i. a' Spanyol Király, még a' győzedelem előtt triumphalis dallokat fuvatott, és a' fő kórmányozó hajóban magát Királyi székre

ben ülve le festetvén, *Ersébet* Királynét lábaihoz borúlva festette le ezen felü irással:

*Tu, quae Romanas audes contemnere leges,
Disces Hispanico subdere colla jugo.*

Mi lett a' győzhetetlen hajó seregből? Semmi sem, mind hadakozó hajóit, mind hajóseregeit elvesztette, és az említett praetoria hajóban, *Ersébet* Királyné a' maga képét a' *Filep* Király képe helyére, magát pedig lábaihoz le borúlva festett, és a' fel jegyzett verset ekként fordította meg:

*Tu, qui divinus audes contemnere leges,
Disces foemineo subdere colla jugo.*

Akkor, mondá tovább *Dundás* Minister, koránt sem vólt Angliának tengeri ereje olly nagy mint most, még is a' jó fenyték tartás, az eggyesség, és vigyázóság által erőt vett a' *Filep* Király győzhetetlen hajóseregén. Most is azonokat kell mivelnünk, 's diadalmat veszünk a' kérkedő ellenségek ellenünk készülő hatalmán. Ez egy ellenpanaszolkodott, hogy a' tartománybeli katonaság a' regementektől vissza hiyattatik, bátor magának kedve vólna is a' regularis truppoknál való szolgálatra. A' Parlamentum tehát azt végzette, hogy a' regularis truppoknak egeszitetésekre a' tartománybeli katonaság közül vétetődjenek ki a' legalkalmasabb emberek. Egy valaki a' képviselők közül azt javasolta, hogy az egész nép in massa kellyen fel az ellenség ki szállásának megakadályoztatására; de erre azt felelte *Dundás*, hogy soha sem vólt az Ország olly jó állapotban az ellenség feltételének megakadályozására nézve mint most, azért nem is szükség az illy rendelkezés által a' népet nyughatatlanságba ejteni.

A' Frantzia Directorium azon planumának le rontására nézve, mellyet mind a' Német Birodalom előbbi Constitutiójának megváltoztatására, mind az Angliai Király és *Yorki* Hertzeg Német Országai birodalmaiktól való megfosztatásokra készitetett, Januarius 1-ső napján követe-

ket küldött *Pitt* Minister, a' leg hatalmasabb Európai udvarokhoz, olly instructióval, hogy minden erejeket a' Frantziák feltételének el hártására fordítsák.

Austriai Birodalom.

A' *Velentzei* késői levelekből olvassuk, hogy egy nap sem mulik el, a' mellyen *Friauliából*, a' *Bernadotte* Frantzia Generális divisiójából néhány truppok oda ne mennének, de egy két napig, vagy óráig tartó meg pihenések után onnan ismét tovább marsiroznak. — A' *Velentzei* vólt Republikának *Bucentoro* nevű pompas galyáját, a' mellyről ennekelötte a' *Doge*, az az, az uralkodó Hertzeg, minden esztendőben, Kristus menybe menetele napján az Adriaticumi tengert el jegyezni szokta, kotyavetyére tették a' Frantziák, a' mellynek vevője nem találkozáván, öszve vagdalták, és az azon lévő aranyat s ezüstöt magokkal el vitték.

Gróf *Wallis* Ts. K. hadi Tárnokmesternek, a' Fels. udvari hadi Kancellariához küldött jelentése szerént, Januarius 18-ik napján rukkoltak bé a' Ts. K. truppok *Velentze* városába a' népnek szüntelen való örvendetes kiáltásai és öröme közt, holott a' *Sz. Márk* piáczára szép rendben ki menvén, a' már annakelőtte oda gyülekezett *Velentzei* nemesség és hadi tisztek nagy tisztelettel fogadták Gróf *Wallis* Generálist, és a' kormány alatt lévő hadi népet, onnan pedig a' fő templomba kisírték. A' sz. mise szolgálatása alatt három salvét adták a' *Sz. Márk* piáczára ki lépett granatiros batallionok. A' templombeli áhétatosság végződése után, a' kvártélyára menven a' nevezett Generális, illyetén öröm kiáltások követték ötet: „Éllyen, éllyen, éllyen a' Fels. Tsászar!

Ezen jelentéséhez azt is hozzá kaptasollya Gróf *Wallis* hadi Tárnokmester Úr, hogy minden *Velentzei* városokban és helységeekben, a' mellyekbe vagy bé ment, vagy a' mellyeken keresztül

marsirozott, mindenütt le irhatatlan örömmel fogadták ötet és a' Ts. K. katonaságot a' lakosok, de még is ingyen sem lehet azoknak örömeiket és szivességeket ahoz hasonlítani, a' mellyet *Velentze* városa erántok mutatott.

Olasz Ország.

A' múlt December 28-ik napján történt véres zenebonáról különböző módon beszéltek a' közönséges levelek.

A' közelebb múlt Szerdán költ Bétsi udvari Diariumnak 7-ik darabjában illyeténképen adódik elő azon történet. A' Római magános levelek jelentik, hogy az ott lappangó Jakobinusok ezen 1798-ik esztendőnek első napján akarták a' revolutiót el kezdeni. A' minthogy December 27-kén, 200 ember öszve gyűlvén a' Spanyol piatz környéken, és a' *Medicis* kert mellett, amott az örálló helyekre polgár strázsákat állítottak ki, itten pedig a' szabadság fáját emelték fel. — Az ellenek küldetett Római lovasok közül, egy dragonyost ugyan agyon löttek, de azért még is egy-néhány el fogatott közülök, a' többi pedig szélylyel szóratott. — A' következett napon, úgymint, December 28-ikán a' Tiberis vizén túl lévő kortsma házakban azoknak, a' kik Frantzia kokárdát raktak süvegjeikre, bor és pénz osztatott. Ugyan ezen napon a' *Corsini* palotájának, a' mellyben tudniillik a' Frantzia követség lakott által ellenébe, a' mind mondatik szabadság praedicáltatott, és olaj kenyér hús etc. ígértetett azoknak, a' kik hozzájok állanak. — A' *Transtiberianusok* ellenben, fel szedvén a' közikbe hányatott pénzt, ekként kiáltoztanak: *Éllyen a' szent vallás! Éllyen a' Sz. Pápa!* 's tellyességgel semmi kedvet nem mutattak a' revolutióhoz. — A' zenebonáskodók az és le tsendesítésekre küldetett katonaságnak eleikbe menvén vissza akarták azt verni, többször meg intettek hogy vonyák vissza magokat, végtére mivel sokáig ingereltetett a' katonaság, tüzet adván *Düphot* Frantzia Generálist, a' ki a' zene-

bonáskodók közzé elegyedett, egy golyóbis tanálta, és elesett, maga *Bonaparte* Frantzia követ is egy kerten által mentette meg magát és feleségével testvér hugával napájával, és *Scherlok* Generálissal együtt Decemb. 31-ik napján *Florentziába* utaztak, 's oda lett érkezések után mindnyájan a' *Pisában* lévő nagy hertzei udvar tiszteletere mentek.

Düphot Generális hólt teste December 30-ik napján, a' Sz. János templomában tiszteességesen eltemettetett. Ez a' Generális jegyes mátkája volt a' *Bonaparte* követ, következőpépen a' fővezér testvér hűgának. — December 29-ik napján egy olly kemény parantsolatot hirdettetett ki a' Római kormányzék, mellyben halálos sentenciával fenyegettetnek azok, a' kik valamelly idegen nemzetbeli embernek sérelmére lennének.

Már ezen szomorú történet előtt is gyakran erőtelenkedett a' Sz. Pápa, annakutánna pedig annyira öregbült nyavalyája, hogy a' Bétsi udvari Diarium jelentése szerént is, kevés reménysege lehetett udvari Orvosainak betses életének megmaradásához. Decemb. 29-ikén minden játék néző helyek bé zárattak, és közönséges áhétatoság rendeltetett a' Római fő kormányzék által.

A' Cisálpina Respublika Törvénytevő Tanácsa két részre hajlott, mellynek egyike *mértékletes*, a' másika *indulatos*. — *Dandolo* és *Savanarola* Ex-Venetianusok nagy tekintetet szerettek magoknak az ifjabb Tanácsban, mellyben az utolsóbb mostan előülőségét visel. — Nem régiben azon sok gyilkosságokról, és tolvajságokról beszélt *Albergheti* nemzeti képviselő, a' mellyek a' *Bergamói* és *Bresciai* tartományokban történtek. Az azokról való értelmé nevétségre indította a' több nemzeti képviselőket.

Magyar Ország.

Pest vidékéről Januarius 13-dik napján 1798. Azt írják a' tudós utazók, hogy Indiákon sok fzi-

getekben kéttzer terem a' föld esztendönként. Mikor ezt halja, vagy olvassa az együgyü ember, azt mondja reá: Szeretne ott lakni, meg nem gondolván, hogy az ott lévő melegséget ő ki nem álhatná.

Nemtsak India, hanem a' mi Magyar földünk is terem kétzer esztendőben, termett közelebb a' múlt 1797-dikben, még pedig másodszor olyan plántát hozott minden emberi szorgalmatosságou kívül, a' mellynek mi nagyobb hasznát vesszük, mint az Indiai fűszerfűszámoknak vehetnénk.

1789-ben ásztatta meg utollyára a' Magyar Országi *Nilus* a' *Duna* vidékünknek lapos részeit, lett is e' vidéknek nádja, gyikénnye, kákája, hala, tsikja; a' melly kaszállókat ez a' kövér árviz meg futott, kaszálláskor egymást érték rajta a' bagják, vad madarakkal pesgett a' vizes rét, a' gabonának térdig érő tarlója maradt sok helyeken. 1786-ban egy tóból egyszerre száz mázsánál több halat húztak ki a' jég alól, a' tsiknak itzéje, ha 3 krajzáron ment, drágalták.

Mindezek ma másképen vagynak, a' rekkenő meleg canicularis napok rétjeinkből a' vizet kiszárztották, nints nádunk, nints fütönk, nints szénánk, a' buza szalmája aratáskor egy singni ha vólt a' múlt 1797-ik esztendőben, a' tavaszi sok helyett a' magvát sem adta meg; és így búza kevés, tavaszi mi sem termett. Előre retteget e' vidékség a' bé állandó kemény téltől is, midőn minden reménységét tsaknem el vesztette vólna, akkor jelent meg az isteni hatalmas kar. Aratás, vagy inkább kaszállás után, Julius 10-ikén meg indúlt az esső, határainkat meg ásztatta, a' tarlós földek teréhbe estek, és szülték az úgy nevezett *Ballagó-kórót*; sőt a' sovány kopasz székek is ezzel a' plántával fordúltak fel. Ezt a' plántát a' vidékség zöld korában szénának kaszálta, most él véle a' marha. Az érésre ment maradékot pedig az egész ősszel éjel nappal szekereken takarította, most mindenfelé ezzel tüzelnek, füttenek;

nemtsak, hanem a' baromfiak, még a' verebek is a' magvával nagy haszonnal élnek. Így adott az isteni kegyelmes gondviselés a' földnek második termése által szénát, fűtőt, és házi szárnyas állatinknak eleséget.

Elegyes Dolgok.

Berlin városának lakosai 164978 főre tétetnek, ide nem számlálván a' katonákat 's ezeknek feleségeiket és gyermekeiket, a' kiknek száma 26,592-re megyen. — Az el múlt esztendőben, azon Királyi városban 3277 férfi, és 2958 leány magzat született, 5412 ember holt meg; következképen 83-al több született, mint meg holt. A' született gyermekek közt 663 született törvénytelen ágyból, a' kik közt 51 pár kettős, és egy hármás volt. — *Koppenhágában*, az el múlt esztendőben 3276 gyermek született, 3278 ember holt meg. — *Amsterdamban* 9209 re megyen a' megholtaknak a' száma, a' születetteknek 4699-re, az öszve párosodtaknak pedig 2237-re. — *Bonaparte* fő vezér *Moguntziába* váratik. — A' kik a' lakosok közül a' hozzájuk kvártélyra bé szállított katonaságnak enni és innya nem akarnak adni, a' köz embernek 24; az all tisztnak 30 krajtzárt; a' Strázsamesternek 1 forintot, egy fő tisztnak 2 for. 45 kr. egy Stabalis tisztnak 5 forintot; egy brigáda kommandirozónak 10 forintot; egy brigadiros Generálisnak 22 forintot tartoznak naponként fizetni. *Hatry* és *Lefevre* Generálisok a' közönséges kasszából tartatnak. — *Marquis de Gallo*, a' ki egynéhány esztendőig *Nápolyi* követséget viselt a' Fels. Császári Kir. udvarnál, és a' ki a' *Campo-Formidói* békeségnek egy nevezetes eszközlője volt, *Nápolyi* első Status Ministerségre fog emeltetni. — A' *Nápolyi* Országi hadi seregek *Austriai*, a' hajó seregek *Angliai* lábra fognak állittatni. — *Nápolyban* a' múlt Decemberben is olly kellemetes idők jártak, mint Május hólnapban. — Azon 50 millió livernek hypothecajaúl, a' mellyeket a' *Párisi* kereskedők adtanak az *Angliai* expeditióra, az

Angliai hadi contributiók rendeltettek, még pedig olly fel tétellel, hogy azoknak bé szedésekre tellyes szabadság adattatik nékiek. — A' külső dolgokra ügyelő Frantzia Minister által, *Bonaparte* fő vezér feleségének kedveért adatott vendégségben és bálban, senki sem a' férfiak, sem az asszonyok közül, Angliai manufacturákból került öltözetekben meg nem jelent. — XVIII. Lajos Király, az ügy nevezett *Provinciai* Gróf oda hagyván *Blankenburgot* *Curlandiában* ment, holott *Mie-tauban* a' hertzei palotában fog lakni. — A' Prussziai Birodalomból is ki tiltattak a' Frantzia emigránsok, és különös Királyi engedelem nélkül, senkinek közülök abban mulatni szabad nem lé-szen. — A' Sz. Domokos szigetnek lakosai a' N. Britanniai Birodalom alá ajánlották magokat. — Baranya Vármegyében, *Metsek* nevű helység vi-dékén, egy nagy hegy, mellyben sok kőszén lenni tapasztaltatik, belől meg gyúlván, gyakorta lángot hajt ki magából. — A' *Párisban* confiscaltott An-gliai portékák és manufacturák 3 millióra betsültet-tek. — A' *Rómában* vólt Fr. Minister *Bonaparte* *Jó-sef* az ott támadt zenobona miatt elsőben *Floren-tziába*, 's onnan *Majlandba* ment. — Az Austria Belgiomnak passiva adossága, mellynek ki fize-tését a' *Campo Formidói* békességben a' Frantzia Respublika magára válalta, 300 millió liverre me-gyen. — A' *Moguntziai* lakosoktól minden fegyver és munitiont el vétetett *Rudler* polgár Fr. fő Commis-sarius. — — A' *Korszikai* szigetbe, holott nagy hajlandosága vagon a' népnek a' zenobonára sok hadi népet küldött a' Frantzia Directorium. — *Génuában* sok gyanus emberek fogattattak el. — Minden idegen nemzetbelieknek ki kell onna menni 24 óra alatt. — A' *Batáviai* Respublik zsóldjában lévő Frantzia corpus 40000 emberre fog szaporittatni, mellynek Commendansává *Jou-ber* Generális neveztetett ki. — A' *Velentzei* fegy-veres tárból Frantziák által el vitetett eszközök nek az árra, nagy summa liverre betsültetik. — A' *Hyberniai* tengeri partok mellett egy olly Fran-tzia hajó fogattatott el, melly 5000 apró fegy-

verrel vólt meg terheltetve. — A' *Báseli* Cantonban támadt zenebonát ideje korán le tsendesítették az Előjárok. — A' *Velentzei* Status Ex-Inquisitorokat Jan. 4-ik napján újobban el fogatták a' *Frantziák*, és mindeniktől 16000 aranyat kívánának, de minémű szin alatt, nem tudatik. — Halatik, hogy *Ferrarában* sok fegyvert gyűjtenek öszve a' *Frantziák*. — *Gr. Cabarrus* Spanyol követ a' szép *Talliennének* az édes atya már *Párisba* meg érkezett. — *Brüsszel* környékén újobban sok olly pap fogattatott el, a' ki a' polgári hitet le tenni nem akarta. — *Brüsszelben* 3 templomot engedett a' népnek a' *Directorium*, a' mellyekben nagy áhétatosság vólt 3 *Királyok* napján.

* * *

O D E,

Ad Excellentissimum Illustrissimum Dominum
Dominum

JOSEPHUM e Comitibus ERDÖDY etc.,

*dum Incltyti Comitatus Nitriensis Supremi Comitis
Dignitate cum omnium adplausu ornaretur
Nitriae 15. Januar. 1798.*

— — late volitat jam Fama per Urbes.

Virgil. L. 7. Aeneid.

— — possit quid vivida Virtus
Experiare licet.

Virgil. L. 11. Aeneid.

Carmine fit vivax Virtus, expersque sepulchri.

Ovid. Lib. de Pont.

Sic est. *Josephum* Regia sustulit
Alte Voluntas; ambit Honoribus
Dignum: Coronemus marino
Rore Deos, fragilique myrto.

Alte volantem praepete sublevat
 Hunc Fama Cursu; facta Trionibus
 Adfigit Arctois, nivoso
 Vortici, hyperboreisque campis.

Amica sanctis Gloria, laudibus
 Pererrat Orbem, vincula lili
 Rosaeque jactat, queis micantem
 Ambiat *Erdödium Josephum*.

Ostentat Orbi. Viderat Aequitas
 Stet Iste summo quod retinaculo
 Stet puppe celsa, det patentes
 Velivolo pelago carinas.

Quis ardor Urbi! quis vigor igneis
 Errat quadrigis! Nitriacae procul
 Qua se repandunt nempe Terrae
 Eximium celebrant Parentem.

Sunt vota Cordi summus, et infimus
 Flammatur igni: sanctus Amor fibra
 Oberrat ima; pro *Josepho*
 Multiplici gravis Ara dono.

Aris Deorum munera, quod suas
 Prodendit alas fausta Beatitas,
 Protendit alas Faustitas, et
 Prosperitas sua vela pandit.

Et audiverunt vota Dii, super
 Formoso Olympo; Jupiter arduis
 Tonans quadrigis vult serenos
 Gaudia pervolitare Caelos.

Josephus ergo qui *Erdödio* procul
 Claescit altus sanguine, stat rate
 Summus Gubernator, marique
 Carbasa velivolo refundit.

Nil hic procellae, turbineque horridus
 Nil audet Eurus, nil Aequilonii

Possunt furores ; nil fremente
Fulmineus Notus audet ira.

Sed clara Divum progenies Honor
Uno revinctus fulgure Gloriam
Errat, corusco Solis igne
Flammeus, et pelagus serenat.

Nam prorogati Filia Temporis
Germana Recti candida Veritas
Non erubescendis Te adurit
Ignibus ingenioque Magnus

Luces honesto, fervidus ardua
Curare rerum: Sydere purpureae
Vestita Te ambit Comitas, Te
Gratia, Te comitata pleno

Decora passu vera Beatitas
Ambit potentem. Fixa stat horrido
Fortuna clavo: de curuli
Flammivomo micat una celsis

Sublata pennis, pectore candido
Virtus *Josephi* clausa, cui Decus,
Probamque Justumque eminentes
Caerulea locat arce Famae

Dites columnas. Stat Diuturnitas
Stant Nitriensis munera Patriae
Quae Te beatum, Te vigentem,
Te incolumem a Superis reposcunt.

Praeses! vigebis dum vaga concavo
It Luna coelo: lumina dum levi
Ab axe sparget Phoebus Orbi
Et gelidam recreabit Arcton.

Quidquid decorum Sol habitabili
Deprendit ora, congerat huc simul,
Nova emicantem dignitate
Erdödium cumulet *Josephum*.

Nunc ergo suaves Carmine tibiae
 Cantus refundant: nunc modulamini
 Adplaudat aether: sulphurato
 Gaudia conduplicentur igne.

Cecinit Nitriae

Fidalcus Ladonicus,

Collegii Romani ab Arcadia Socius.

* * *

A' Pesti Királyi Fő Oskolában a' Diplomatica Historiának nagy érdemű és tudományú közönséges Tanítója, és az oda való könyvtárnak Gondviselője Tatt. *Schwartner Márton* Úr, azon betses munkáját, mellyet *Magy. Ország Statisticája* triin alatt irt, a' jövő József napi Pesti vásarra tökéleteséggel vinni, és a' nyomtatás által közönségesse tenni kívánja. Eleve hízeltkedhetünk azzal magunknak, hogy egy illy érdemes férfiúnak munkája, az eddig ezen tárgyról ki adatott irasokat sok léptsókkal felül fogja haladni, azért előre is ajánljuk azt az olvasó Magy. Publikum jó akaratjába. Mivel pedig azon betses munkájának ki nyomtattása nemcsak költséges és terhes, hanem a' mi tulajdon tapasztalásaink szerént is, többször mint nem, az erzéenynek is káros szokott lenni: arra való nézve bátorságos utón kívánván a' fent nevezett Professor Úr jární, előfizetésre akarja azt ki adni, nagy medián papirosra 2 forintért. A' kiknek kedvek lészén ezen érdemes Úr hasznos igyekezetét előmozdítani, 's munkáját magoknak meg szerezni, tegyék le a' következő helyeken, és Uraknál a' 2 forintot, úgymint:

Besztertze Bányán Lowich Prédikátor.

Tsetneken és Kosnyón Tsisch Rector.

Debretzenben Professor Sarvári.

Egerben Professor Mészáros.

N. Enyeden Professor Benko Ferentz.

Eperjesen Rector Kralovanszki.
Győrben Professor Németh László.
Iglóban Prédikátor Gotthard.
Kassán Professor Vuchetich.
Késmárkon Professor Podkonitzky.
Komáromban Prédikátor Nagy.
Köszegen T. Senior Kárász.
Körmöztz Bányán Rombauer Mátyás.
Lossontzon Prédikátor Schwandtner.
Lötsén Rector Liedemann.
Miskóltzon Prédikátor Ries és Professor Váradi.
S. Patakon Professor Rozgonyi.
Pétsen Professor Szarka.
Pesten és Budán Könyváros Weingand és Kilián.
Posonban Rector Fábri és Professor Belnai.
Selmetzen Rector Járossi.
Sopronban Professor Raitsch.
Szebenben Direct. Eder és Neugebohrn.
Trentsénben T. Senior Zubeck.
Vátzon Könyvnyomtató Gottlieb.
N. Váradon Professor Tomtsáni Uraknál.

Azon Könyváros és Könyvkötő Uraknak, a
 kik az Előre fizetőknek számát szaporítani igye-
 keznek, 10 p. Centum rabatum fog adattatni.